

Život bez záruky

MARTINA RUSKÁ

CO VŠECHNO MI VZALA A DALA JEDNA AUTONEHODA

Úryvek z první kapitoly

V roce 2006 mi zjistili rakovinu. Je pravda, že jsem v té době nedbala na prevenci, protože jsem se ve svých 33 letech cítila stále mladá a nemyslela jsem si, že by mi něco takového hrozilo. Naštěstí život zařídil, abych na nádor přišla včas.

Na jaře jsem se zranila na lyžích a utrpěla luxaci (vykloubení) kolene. Byla jsem na kopci sama s dětmi, když jsem spadla a nemohla pohnout nohou. Hodně to bolelo. I přesto jsem se rozhodla, že musím něco udělat. Nohou jsem pohnula a koleno se vrátilo do „provozního postavení“. Protože bolest neustávala, rozhodla jsem se druhý den zajít k lékaři. Ten nejdřív nechtěl věřit, že jsem si „vyhodila“ koleno, že bych ho prý sama zpátky „nenahodila“ a ještě k tomu všemu jsem přišla až druhý den! Poslal mě na RTG a poté uznal, že jsem měla pravdu. Dostala jsem ortézu a měla podstoupit artroskopii, kde mi měli operovat meniskus.

Během neschopenky jsem se rozhodla, že si zajdu na preventivní prohlídky k obvodní lékařce, zubaři i na gynekologii, kde jsem požádala o ultrazvuk prsou. V dřívější době, jsem byla hospitalizovaná v nemocnici, mi zjistili cystu v ěadru, tak mi paní doktorka žádanku napsala, ale poznamenala, že to prý není nutné, neboť cysty jsou běžné. Nepokládala za nutné mi prsa vyšetřit a do žádanky napsala, „palpačně bez rezistencí“, což znamená, že pohmatem nic necítí. Přiznám se, že jsem si samovyšetření prsou neprováděla, protože mi to přišlo zbytečné, což byla samozřejmě chyba. Dnes už tento názor nemám.

Když později Radek zjistil, že v ěadru „něco mám“, snažila jsem se dostat na vyšetření na ultrazvukem dříve, než jsem měla objednaný termín. Ultrazvuk jsme měli u nás ve zdravotnickém zařízení, kde mi při vyšetření lékař zjistil v prsu ložisko a oznámil mi, že tento nález má přednost před plánovanou artroskopií kolene. Paní doktorka z gynekologie mi domluvila termín na vyšetření mamografem hned na druhý den a rozběhl se koloběh vyšetření s následnou nutnou operací.

Nejsem z těch, kdo by se hned z něčeho hroutil, ale přiznávám, že když mi řekli, že vzhledem k rodinné anamnéze, bude lepší, když mi vezmou celé prso, obřečela jsem to. Brzy mi však došlo, že to pro mě bude lepší a jistější, takže jsem plakala nejspíš jen v ambulanci, kde mě seznámili s nálezem i léčbou. Dětem, které měly v té době 8 a 10 let, jsem pověděla pravdu a vysvětlila jim, že mám rakovinu a budu muset jít na operaci a pak podstoupit léčbu, abych se uzdravila. Syn mi na to odvětil: „Mami, to máš tu nemoc, na kterou umře každá pátá ženská?“ V té době totiž v televizi běžela reklama s touto informací Tak jsem je uklidnila, že právě proto půjdu na operaci a budu docházet na léčení, abych neumřela a vyléčila se.

Měla jsem štěstí, protože jsem měla podporu rodiny. Děti to asi braly tak, že se prostě uzdravím, jak jsem jim řekla, a Radek se mě snažil podporovat. Když jsem o své nemoci pověděla rodičům, i tatínkovi vhrkly do očí slzy.

V nemocnici mi řekli, že jsem přišla „za pět minut dvanáct“. Odoperovali mi celé ěadro včetně lymfatických uzlin, tak jsem měla obavy, abych netrpěla lymfedémem, což je velké otékání rukou kvůli problémům s lymfatickým systémem (tzv. sloní ruka). Ale tento problém se mi naštěstí vyhnul. A jsem za to ráda. Kdybych měla na pravé ruce lymfedém, byla bych na tom teď ještě daleko hůře.

Samozřejmě se mi hlavou honily různé myšlenky. Proč právě já? Co jsem udělala špatně? Proč se mi to stalo? Vyléčím se a budu mít šanci vidět děti vyrůstat? Případně, zda se dožijí stáří, vnoučat...??? V hlavě jsem si od začátku nastavila, že se uzdravím. Vždycky tvrdím, že psychika je nesmírně důležitá. Všechno má svůj smysl a děje se z nějakého důvodu, který pochopíme později. Nebo taky ne, když někdo nemá zájem a jen běduje nad zlým osudem.

V nemocnici jsem se najednou ocitla na druhé straně, ne jako sestra, ale jako pacientka. Víc jsem si všímala, co sestry dělají, jak se chovají. Zkusila jsem na vlastní kůži, jaké to je, když sestra aplikuje lék proti bolesti do žíly příliš rychle. Jak člověku klesne krevní tlak a udělá se mu špatně, neví, jestli bude zvracet, omdlí, nebo to vše zvládne.

Na dialýze jsme daný lék podávali celkem často, a tak jsem věděla, že se má aplikovat pomalu.

Několikrát jsem zažila, ne po vlastní aplikaci injekce, ale když ji některá kolegyně podala rychleji, jak se pacientovi udělalo nevolno a začal zvracet, někdy hned, než sestra stačila doběhnout s emitní miskou. Na zvracení teď už mají ve zdravotnických zařízeních a sanitkách igelitový sáček s obručí na držení, aby se pacientům případně lépe zvracelo, což je dobře. Ale v některých případech se tomuto stavu dá předejít. Nebyla jsem ani schopná otevřít okno, které jsem měla hned vedle postele, abych získala přívod čerstvého vzduchu. Zazvonila jsem na sestru, která se objevila po delší chvíli a nadávala, že na ni všichni zvoní a ona neví, co má dělat dříve. Zřejmě stejně rychle jako mně aplikovala lék proti bolesti více lidem. ...

Z nemocnice mě propustili i s drénem a sběrným sáčkem na sekret z něj. Je pravda, že jsem byla ráda, že mě propustili tak brzy, ale měla jsem určité obavy, jak to vezme Radek a děti. Děti to však, myslím, přijaly jako fakt a neřešily to, ale manžel se mi svěřil, že potřebuje čas, aby si na novou situaci zvykl. Nezlobila jsem se na něj a chápala to, líto mi to však bylo. Ale zvykl si a brzy bylo vše v pohodě, protože mi hned na kontrole drén vytáhli.

Tam jsem rovněž zažila, jaké to je, ležet vysvlečená do půli těla na vyšetřovacím lůžku čekat na vytažení stehů, když do ordinace nečekaně vstoupí sestra, která „jen“ potřebuje něco rychle vyřídit, a nechá přitom dveře otevřené dokořán, aby na mě bylo vidět z čekárny plné lidí. Bylo toho samozřejmě víc, co mi z pohledu pacienta přišlo nevhodné, ale mlčela jsem. Možná přemýšlíte, proč jsem se neozvala. Nechtěla jsem ale být pacient, který si na všechno stěžuje, aby si pak o mně říkali, že jsem typický pacient – zdravotník. Přemýšlím proto, že každá sestra by si měla vyzkoušet, jaké to je, být pacientem, aby se do něj dokázala lépe vcítit.

Úryvek ze třetí kapitoly

Petrovi se znovu projevíly výčitky za to, co způsobil. Omluvil se mi, že ho nesmírně mrzí, co zavinil. Cítil se hrozně, ale velice mu pomohlo, když viděl, že jsem komunikativní, veselá, nic mu nevyčítám, ale mám starost, jak je na tom on. Zjistil, že vzniklá situace pro mě nebude tak těžká, jak si představoval, že mám chuť se s tím vypořádat, že jsem pozitivně naladěná a nevidím všechno černě. Tento můj přístup mu pomohl, protože se mu v hlavě honily katastrofické scénáře, jenže já to vše nesla lépe, než s Veronikou čekali.

S Radkem se domluvili, že je občas bude informovat, jak se můj zdravotní stav vyvíjí. Po návratu domů potřeboval být v klidu. V té době byl ještě na neschopence, kterou brzy po návštěvě u mě ukončil. Prý mu naše setkání psychicky hodně pomohlo, za což jsem ráda. Když si představím, že bych s návštěvou nesouhlasila, kdo ví, jak by se situace vůbec vyvíjela. Ale to bych zbytečně vytvářela smyšlené domněnky.

Petr byl po nehodě na neschopence asi měsíc. Vyhýbal se kontaktu s lidmi, protože cítil nesmírnou bolest a vinu. Čas trávil převážně doma, nikam nechodil. Měl pocit, že by ho ostatní odsuzovali. V práci to možná ani nevěděli, nebo věděli, ale nebavili se s ním o tom. A okolí nejspíš ani nevědělo, že nikam nechodí, protože se necítí psychicky dobře. Potom, co mě v nemocnici navštívil, se hodně v jeho životě změnilo k lepšímu. Najednou si nepřipadal jako ten nejhorší člověk na světě a dal za pravdu těm, kdo ho přesvědčovali, že se nemůže stále vyhýbat kontaktu s ostatními. Prostě musí přijmout situaci jako fakt a vypořádat se s tím. Musí se vzpamatovat a začít normálně žít, protože ho dcery i manželka potřebují.

V nemocnici jsem měla čas a stále přemýšlela, co mi ta nehoda měla naznačit? Na co mě měla upozornit? Přece jen už šlo o druhou podobnou událost v mém životě, která mohla skončit tragicky. Proč se vlastně stala a jaký měla mít význam? Jsem přesvědčená, že nic se neděje náhodně. Četla jsem jednu knihu *Žádná setkání nejsou náhodná švédského autora Key Pollaka* a věřím, že je to pravda. Z každého setkání se člověk může poučit. Všechno má svůj smysl a význam. A vlastně i pro toho druhého to může být v něčem prospěšné. Každý sám je zodpovědný za to, jak se rozhodne vysvětlit si věci, které vidí nebo které se mu dějí. Proto jsem se také rozhodla napsat tuto knížku. Protože nikdo nemůže pochopit, jak se člověk cítí, když danou situací sám nezažil. A věřím, že někomu může moje kniha pomoci.

” *A kdybys snad potkal někoho,
kdo by pro tebe neměl úsměv,
ačkoliv ty na něj čekáš,
buď velkodušný a oblaž ho svým úsměvem,
protože nikdo tak nepotřebuje úsměv
jako ten, kdo ho nemá pro druhé.* “

Jednoho zářijového dne roku 2017 jsem se po dálnici vracela z prvního vyučovacího dne na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Na dálnici do mě narazil automobil, jehož řidič měl mikrosnánek. Můj vůz odrazil na svodidla, ta mě přetočila na střechu, po ní jsem doklouzala k zábradlí mostu a poté moje auto spadlo dolů, kde přední částí dopadlo na silniční břeh.

A právě tímto okamžikem se začala psát nová kapitola mého života.

Touto knihou bych chtěla vzdát hold hasičům, záchranářům a lékařům, díky kterým jsem nehodu přežila. A také životu samotnému, protože vše, co se zdá být koncem, bývá nenápadným začátkem něčeho důležitějšího a podstatnějšího.

ISBN 978-80-908296-1-9

